

O projektu

"EVROPSKA I NAŠA POSLA"

U septembru ove godine, Asocijacija Agencija Lokalne Demokratije - ALDA u suradnji s ALD Zavidovići, započela implementaciju novog projekta, pod nazivom "Europski i naši poslovi". Projekt je finansiran od strane Evropske unije, kao dio programa IPA 2011 - Informacijski i komunikacijski program.

Aktivnosti će biti održavane u općinama Zavidovići i Žepče, a subjekti koji će imati koristi od ovog projekta uključuju lokalno civilno društvo, skupine građana, lokalne zajednice, lokalne medije i javnost u cjelini.

Neki od ciljeva projekta su: pomoći u podizanju svijesti o procesu proširenja EU i pretprijetne pomoći čiji je cilj poduprijeti proces reformi na lokalnoj razini u Bosni i Hercegovini, poboljšati razumijevanje javnosti o prednostima integracije u EU, promicati postojeće rezultate EU pretprijetne pomoći, pomoći ojačati ulogu civilnog društva u javnoj raspravi o proširenju Evropske unije i ojačati lokalno vlasništvo u toku reformi i procesa integracije u EU. Glavne aktivnosti projekta uključuju

uvodnu konferenciju na temu "EU integracije - dijalog za budućnost" u Zavidovićima, dva trening seminara za organizacije civilnog društva i lokalne vlasti na temu integracije u EU i pretprijetne pomoći, trening seminar za lokalne medije pod nazivom "Integracije u EU: predrasude i razbijanje mitova", te *Mladi za EU* kampanju, koja uključuje EU kviz u srednjim školama i posjete ambasadora država članica EU.

Kroz ove aktivnosti, očekuje se da će se postići bolja javna svijest i znanje o stvarnim prednostima integracije u EU, povećati pružanje informacija o učincima projekata koje financira EU, poboljšati doseg informiranja o EU integracijama, povećati broj međusektorskih partnerstava, postići umrežavanje za podupiranje reformskih procesa, i poboljšati javni dijalog za

zajedničko razumijevanje vrijednosti EU.

Prva na rasporedu aktivnost projekta bila je uvodna konferencija koja je održana 10. oktobra 2012. godine u Zavidovićima.

**U ovom izdanju:
PREDSTAVLJAMO
DIREKCIJU ZA
EVROPSKE INTEGRACIJE
BiH**

**UVOD U
INSTRUMENT ZA
PRETPRIJETNU
POMOĆ (IPA)**

**KONFERENCIJA
„EU INTEGRACIJE –
DIJALOG ZA
BUDUĆNOST“**

KONFERENCIJA OTVARANJA PROJEKTA: “EU INTEGRACIJE –DIJALOG ZA BUDUĆNOST”

Konferencija na temu „EU integracije – dijalog za budućnost“, događaj koji je otvorio aktivnosti projekta „Europska i naša posla“ održana je u Velikoj Sali Općine Zavidovići 10.10.2012.

Konferenciji je prisustvovalo četrdeset predstavnika lokalne vlasti, lokalnih/regionalnih razvojnih agencija, nevladinih organizacija i grupa mladih. ALDA je u saradnji sa LDA Zavidovići u septembru započela implementaciju ovog projekta, koji finansira Europska unija, kao dio programa IPA 2011 – Information and communication.

Projekt će biti implementiran u regiji Zenica, i lokalnim zajednicama Zavidovići i Žepče, a cilj mu je da podigne svijest građana o proširenju EU i pretprijetnoj pomoći, sa posebnim naglaskom na ulogu lokalnih samouprava i civilnog društva u procesu reforme.

Projektne aktivnosti i ciljeve su prezentirali Stanka Parać Damjanović, regionalni projekt koordinator ALDA, i Slađan Ilić, delegat LDA Zavidovići, koji su zajednički moderirali konferenciju.

Učesnike konferencije pozdravili su načelnici općina Zavidovići i Žepče, Hakija Osmić i Mato Zovko, a gošće

govornice bile su predstavnice Direkcije za evropske integracije BiH, Nermina Saračević, koordinatorica u odjelu za EU pomoć, i Sandra Memišević, koordinatorica u odjelu za strategiju EU integracije. One su prezentirale ključne aktivnosti Direkcije za evropske integracije, i njenu ulogu u planiranju strategije EU integracije u različitim područjima javne politike. Nermina Saračević je naglasila potrebu za

poboljšanjem koordinacije i saradnje između različitih nivoa vlasti u BiH, sa posebnim fokusom na lokalne upravne jedinice kojima nedostaje informacija kao i adekvatnih administrativnih kapaciteta za razvoj EU projekata zasnovanih na saradnji i partnerstvu.

Nedostatak poznavanja prednosti pristupanja EU među kreatorima javnih politika, kao i nedovoljna opća svijest javnosti o koristima od članstva u EU u lokalnim zajednicama još uvijek u velikom obimu ometa korak prihvatanja EU standarda i vrijednosti.

Iskustva dobre prakse u lokalnom partnerstvu za zajednički razvoj projekata su prezentirale Branka Janko iz Razvojne agencije Žepče, i Mira Jović iz Udruge poduzetnika i poslodavaca Žepče. Obje su naglasile potrebu za proaktivnim pristupom lokalnih subjekata u razvoju javnih politika i implementaciji, kako bi se efektivnije doprinjelo većem uključivanju različitih sektora u lokalnoj zajednici. Razvoj administrativnih kapaciteta civilnog društva i javnog sektora u ovoj fazi je veoma relevantan za predviđeni progres koji bi BiH trebala postići na putu ka EU integraciji.

su usluge koje oni nude prilagođene njihovim specifičnim potrebama.

Tokom debate, određeni broj učesnika izrazio je sumnju u napredak BiH na putu ka integraciji u EU, obzirom na to da mnogi kriteriji još uvijek nisu ispunjeni. Bilo je također komentara kako nema nikakvih garancija da će ikada biti ispunjeni neki od novih zahtjeva za integraciju.

Ipak, većina učesnika je izrazila zabrinutost da kompleksna struktura vlasti u državi često ostavlja lokalni nivo vlasti bez adekvatnog znanja, informacija i vještina za aktivnije učešće u odnose povezane sa EU integracijama. Iz ovog razloga inicijative organizacija civilnog društva mogu postati vrijedan alat u promoviranju europskih i lokalnih odnosa, doprinoseći smanjivanju praznine među njima.

Slavica Drašković, savjetnik u TACSO BiH, prezentirala je program tehničke pomoći namjenjen da se ojačaju kapaciteti organizacija civilnog društva sa specifičnim pogledom na lokalne nevladine organizacije i njihove mreže. Ona je također pozvala predstavnike lokalnih nevladinih organizacija da se obrate TACSO-u za bilo koji vid podrške u implementaciji njihovih aktivnosti, jer

Iduća aktivnost u Zavidovićima koja je na rasporedu sredinom novembra 2012., je trening seminar za međusektorsku izgradnju partnerstava i upravljanje projektnim ciklusom kod EU projekata.

Projektne aktivnosti uključuju izgradnju kapaciteta, javne promocije, razmjenu znanja, dok su donositelji javnih politika, poslovni sektor, nevladine organizacije, lokalni mediji i mladi među našim ciljnim skupinama. Predloženi sadržaj i stručnost će poslužiti i kao prilika za učenje subjekata, ali i kako bi razbili mitovi i stereotipi vezani za integraciju u EU.

PROCES EVROPSKIH INTEGRACIJA U BIH

BiH je predmet regionalnoga pristupa Evropske Unije zemljama Zapadnog Balkana kroz proces stabilizacije i pridruživanja, kao i element strategije uvjetovanosti iz 1997. godine. Politički dijalog, liberalizacija trgovine, suradnja u oblasti pravosuđa i unutrašnjih poslova te proces stabilizacije i pridruživanja općenito, vodilje su integriranja BiH u političku i ekonomsku maticu Unije. Uz autonomne trgovinske mjere i finansijsku pomoć, ključni instrument procesa je Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (SSP), čijim je potpisivanjem 16. juna 2008. godine BiH stupila u prvi ugovorni odnos sa Evropskom unijom, potvrdivši status potencijalnog kandidata za članstvo u EU iz 2000. godine. Baziran na postepenom uspostavljanju zone slobodne trgovine u periodu od najviše pet, kao i cilju končanog pridruživanja u periodu od najviše šest godina od dana stupanja na snagu istog, Sporazum promiče okvir za reforme osmišljene kako bi se podstaknuli: preuzimanje EU zakonodavstva i evropskih standarda, pripreme za integraciju BiH u unutrašnje tržište EU kroz liberalizaciju trgovine, stabilizaciju odnosa u regiji kroz politički dijalog i regionalnu saradnjute unapređenje saradnje sa EU u oblastima pokrivenim kriterijima za članstvo.

Pristupni kriteriji su opšti i EU ih primjenjuje na sve zemlje aspirantice za članstvo istovjetno. Dijele se u tri grupe, a obzirom da su dogovoreni na samitu Evropskog vijeća u Kopenhagenu iz juna 1993. godine, zovu se još i kopenhagenski:

1. *Politički kriterij, koji zahtjeva postojanje stabilnih institucija koje osiguravaju demokraciju, vladavinu zakona, poštivanje zakona, poštivanje ljudskih prava i prava i zaštitu manjina.*
2. *Ekonomski kriterij, koji zahtjeva efikasno funkcionisanje tržišne ekonomije i sposobnost zemlje da se uspješno nosi sa konkurentskim pritiscima i tržišnim silama unutar Unije.*
3. *Pravni kriterij, koji zahtjeva da zemlja bude sposobna potpuno preuzeti obaveze proizašle iz članstva, tj. prihvatiti EU acquis kao i ciljeve političke, ekonomske i monetarne unije.*

Imajući u vidu da je od samog formalnog transponiranja zakonodavstva Evropske unije u domaći zakonodavni okvir važnija njegova efikasna provedba kroz odgovarajuće administrativne i sudske strukture, to je postojanje jakog, funkcionalnog i učinkovitog administrativnog aparata determinisano kao četvrti pristupni kriterij u Madridu, u decembru 1995. godine, a pred institucije BiH uključene u proces stabilizacije i pridruživanja postavljene su nove obaveze.

Do momenta stupanja na snagu SSP-a, primjenjivat će se Privremeni sporazum o trgovini i trgovinskim pitanjima (Privremeni sporazum). Iako je naglasak PS na postepenoj liberalizaciji trgovine industrijskim, poljoprivrednim i proizvodima ribarstva, on u svojim opštim principima promiče obavezu poštivanja temeljnih demokratskih načela i ljudskih prava gdje treba posebno istaći načela i prava proizašla iz Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda. Također, sadržava odredbe ocestovnom provozu kroz BiH i EU, konkurenciji, javnim preduzećima, pravu intelektualnog vlasništva i saradnji u oblasti carina.

Prelazni period za uspostavu zone slobodne trgovine BiH sa EU prema Privremenom sporazumu završava 01. januara 2013. godine kada će se, u skladu sa dinamikom liberalizacije trgovine predviđenom pratećim aneksima i protokolima, ukinuti carine na sve industrijske i najveći dio poljoprivrednih proizvoda, kako sa strane EU tako i sa BiH strane.

Trgovinske odredbe SSP-a/PS su asimetrične u korist BiH, što zaključujemo iz uvida u carinske ustupke za industrijske i poljoprivredne proizvode dvije strane. EU je danom stupanja na snagu PS (01.07.2008.) ukinula količinska ograničenja i carine te pristojbe sa jednakim učinkom na uvoz industrijskih proizvoda, dok će sa BiH strane preostale carine na uvoz industrijskih proizvoda biti ukinute 01.01.2013. godine. Po pitanju poljoprivrednih proizvoda, danom stupanja na snagu Privremenog sporazuma EU je ukinula carine na uvoz primarnih poljoprivrednih proizvoda porijeklom iz BiH, izuzev za: živa goveda, goveđe meso (svježe, rashlađeno, smrznuto), šećer i vino koje su podložne bescarinskom uvozu na nivou odobrene carinske kvote. Za proizvode obuhvaćene poglavljima 7 i 8 (voće i povrće), za koje Zajednička carinska tarifa predviđa primjenu ad valorem carina i specifičnih carina, ukinut je ad valorem dio carina. Za proizvode od junetine, porijeklom iz BiH carine se primjenjuju na nivou 20% ad valorem i 20% specifične carine unutar carinske kvote od 1.500 t. Uvoz šećera porijeklom iz BiH u EU podliježe bescarinskom režimu u okviru tarifne kvote od 12.000 t. EU je ukinula carine i količinska ograničenja na uvoz ribe i ribljih proizvoda porijeklom iz BiH, izuzev na proizvode iz Aneksa IV. Slijedom odredbi Aneksa IV, uvoz pastrmke, šarana, zubatca i lubina porijeklom iz BiH u EU podliježe bescarinskom režimu unutar tarifne kvote. Za BiH najvažniji je izvoz pastrmke za koje je predviđena tarifna kvota od 60 t, a preko tarifne kvote carina je utvrđena na 70% MFN carine. Carine na prerađene poljoprivredne proizvode porijeklom iz BiH ukinute su u skladu sa Aneksom I Protokola 1.

Kada su u pitanju carinski ustupci BiH, treba istaći da će 01. januara 2013. godine BiH ukinuti i preostali dio carina na uvoz primarnih poljoprivrednih proizvoda te ribljih proizvoda uz zadržavanje bescarinskog uvoza određenih primarnih proizvoda životinjskog porijekla u okviru tarifnih kvota, kako je navedeno u Aneksu III-e. Ukinut će se i preostale carine na uvoz prerađenih poljoprivrednih proizvoda. Izuzev za određene kategorije mliječnih proizvoda (grupe 0403), određene vrste keksa i njima sličnih proizvoda, određena alkoholna pića nastala destilacijom vina od grožđa te određenih duhanskih proizvoda,

Uz obaveze iz Privremenog sporazuma, na snagu je danom potpisivanja SSP stupila obaveza usklađivanja zakonodavstva BiH sa zakonodavstvom EU. Prema

odredbama člana 70 SSP-a, usklađivanje će se u svojoj ranoj fazi usredotočiti na temeljne elemente EU *acquisa* vezane za unutrašnje tržište i druga područja vezana za trgovinu, a u kasnijoj fazi i na preostale dijelove *acquis-a*.

Jedinstveno tržište jedno je od najvećih postignuća Europske unije. Ograničenja u trgovini i slobodno tržišno natjecanje između zemalja članica postupno su ukidani, što je dovelo do povećanja životnog standarda;

Jedinstveno tržište još nije postalo jedinstvena ekonomija: neke sektore (posebno usluge od općeg interesa) još uvijek reguliraju nacionalni zakoni. Sloboda pružanja usluga korisna je jer stimulira ekonomsku aktivnost;

U procesu integracije trgovinske odnose BiH i EU uređuje Privremeni sporazum o trgovini i trgovinskim pitanjima između BiH i EU, koji je sastavni dio Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, a stupio je na snagu 01. jula 2008. godine.

Proces ratifikacije SSP-a je završen u parlamentima država članica i Evropskom parlamentu, a za njegovo konačno stupanje na snagu potrebno je da bude objavljen u Službenom glasniku EU. Vijeće Evropske unije za vanjske poslove je svojim Zaključcima za BiH iz marta i decembra 2011. godine, jasno upozorilo na prioritete proizašle iz SSP-a/PS-a, koji se direktno dovode u vezu sa stupanjem na snagu SSP-a:

- usklađivanje Ustava BiH sa Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda
- usvajanje Zakona o državnoj pomoći na državnom nivou
- usvajanje Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova

Isključivo zadovoljavajući napredak u provedbi obaveza iz SSP-a/PS-a biti će ključni element za razmatranje kredibilnog zahtjeva za članstvo, poruka je EU.

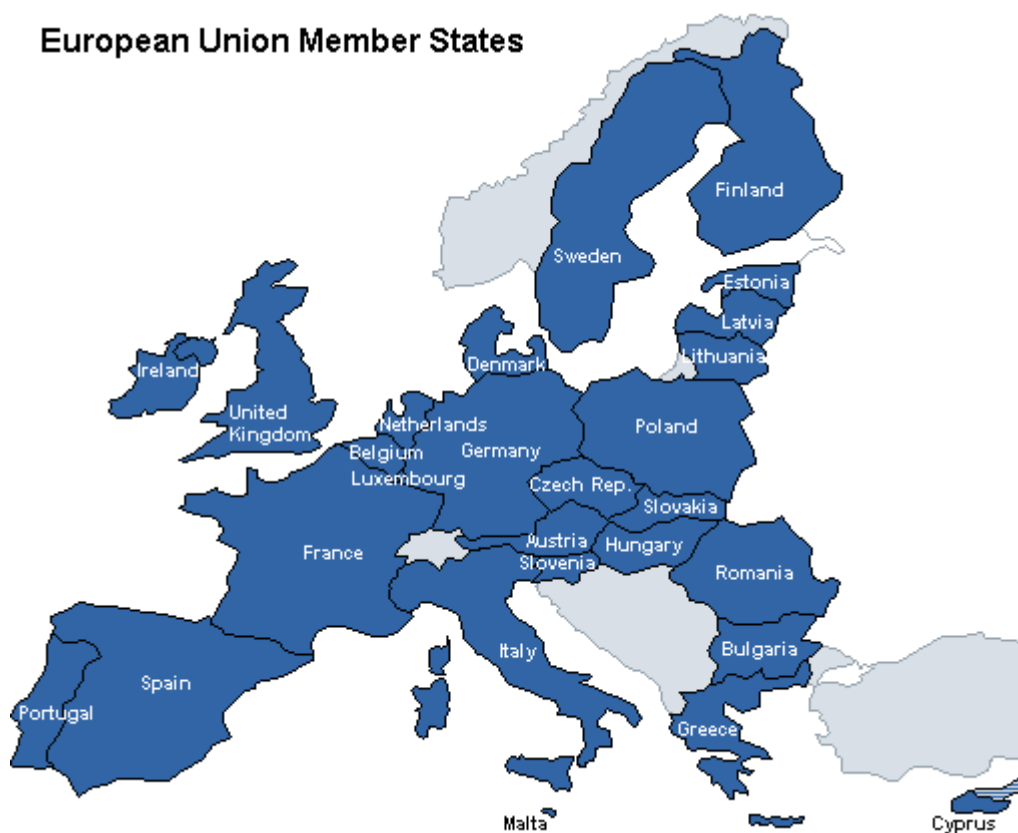
Praktično, ovo znači da zemlja mora biti u stanju da usvaja, provodi i primjenjuje zakonodavstvo i pravila EU.

Usvajanjem Zakona o državnoj pomoći BiH i Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova BiH, dat je novi međutim još uvijek nedovoljan zamah procesu evropskih integracija u zemlji. Zaključci dijaloga na političkom nivou od 27. juna 2012. godine o procesu evropskih integracija BiH organiziranog između predstavnika EU i predstavnika izvršne vlasti i vodećih političkih partija u BiH to potvrđuju. Kako bi se omogućilo BiH da podnese vjerodostojan zahtjev za članstvo do kraja 2012. godine te jednovremeno osigura uslove za stupanje na snagu SSP-a, tokom dijaloga usaglašena je Mapa puta za podnošenje zahtjeva za članstvo BiH u EU. Dva ključna problemska pitanja adresirana Mapom putasuiznalaženje političkog dogovora u pogledu sudske presude u slučaju Sejdić-Finci i izmjene Ustava u skladu sa istom, te uspostava efikasnog mehanizma koordinacije evropskih poslova u zemlji.

Naredni koraci u procesu evropskih integracija, uz pretpostavku da su se bazni uslovi za stupanje na snagu SSP-a ispunjeni, su podnošenje kredibilnog zahtjeva za članstvo i dostavljanje odgovora na Upitnik EK, kojeg EK dostavlja zemlji podnosiocu zahtjeva kako bi ocijenila trenutno stanje u oblastima pokrivenim pristupnim kriterijima, planove za budućnost u pogledu usklađivanja zakonodavstva u predmetnim oblastima te općenito kapacitete zemlje za dalje napredovanje u procesu evropskih integracija i dobivanje statusa kandidata.

Pristupanje Hrvatske EU dat će novi zamah procesu evropskih integracija u regiji. Trenutno je najvažnije osigurati uslove za neometanu trgovinu proizvodima biljnog i životinjskog porijekla, naročito mlijeka i mesa peradarstva sa Hrvatskom, od kojih je usklađivanje zakonodavstva u oblasti sigurnosti hrane i veterinarstva te jačanje kapaciteta za provođenje istog, u prvom redu kapaciteta službenih kontrola i laboratorija, ključno.

European Union Member States

SPORAZUM O STABILIZACIJI I PRIDRUŽIVANJU (SAA)

Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) je nova, treća generacija sporazuma o pridruživanju ponuđena isključivo državama zapadnog Balkana, u sklopu Procesa stabilizacije i pridruživanja. Sporazum se potpisuje na neodređeno vrijeme s ciljem doprinosa ekonomskoj i političkoj stabilnosti Bosne i Hercegovine. Države koje su postale članice petim proširenjem Evropske unije su potpisale sporazume o pridruživanju (tzv. Evropske sporazume). Osnovna razlika između dva spomenuta sporazuma je u sadržaju „evolutivne klauzule“ u SSP-u i naglašavanju regionalne saradnje na Zapadnom Balkanu.

Potpisivanjem SSP-a, Bosni i Hercegovini je zahvaljujući „evolutivnoj klauzuli“ potvrđen status države potencijalne kandidatkinje. To je mnogo više nego što su države potpisnice Evropskog sporazuma dobile u pogledu daljnjeg pristupanja EU. Druga razlika se ogleda u regionalnoj saradnji, gdje se država potpisnica obavezuje da će potpisati bilateralne ugovore/sporazume sa zemljama Procesa stabilizacije i pridruživanja i državama kandidatkinjama. SSP je sporazum „mješovitog“ karaktera, što znači da su pored Evropske unije, ugovornice i sve države članice budući da SSP obuhvata područja koja nisu jedino u nadležnosti EU, već spadaju i u nadležnost država članica.

Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju se sastoji od 10 glava:

- Opšti principi;
- Politički dijalog;
- Regionalna saradnja;
- Slobodno kretanje robe;
- Kretanje radnika, poslovno nastanjivanje, pružanje usluga, kretanje kapitala;
- Usklađivanje prava, provođenje prava i pravila konkurencije;
- Pravda, sloboda i sigurnost;
- Politike saradnje;
- Finansijska saradnja;
- Institucionalne, opšte i završne odredbe

Štefan Füle, Komesar za proširenje i evropsku politiku prema susjedima

Potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju Bosna i Hercegovina je stupila u prvi ugovorni odnos sa Evropskom unijom. S obzirom da je u pitanju sporazum mješovitog karaktera, da bi stupio na snagu mora biti potvrđen odnosno ratificiran u parlamentima svih država članica i Evropskom parlamentu. Predsjedništvo BiH je u novembru 2008. godine ratifikovalo SSP. Do završetka procesa ratifikacije u EU, na snazi je Privremeni sporazum (Interim Agreement) koji je dio SSP -a i koji najvećim dijelom reguliše pitanja trgovine i transporta između BiH i Evropske unije. Tokom tehničkih rundi pregovora najviše vremena i napora je uloženo upravo u trgovinske odredbe i liste proizvoda za koje će Bosna i Hercegovina, postepeno u periodu od 5 godina, davati carinske ustupke do potpune liberalizacije trgovine sa Evropskom unijom. Zadatak BiH je da sprovede odredbe Privremenog sporazuma i da nastavi sa svojim aktivnostima i ispunjavanjem kriterijuma za punopravno članstvo. Nakon stupanja na snagu SSP-a, slijedeći korak je podnošenje zahtjeva za članstvo u EU i sticanje statusa kandidata.

PREDSTAVLJANJE INSTRUMENTA PREDPRISTUPNE POMOĆI (IPA)

Vremenom, EU je razvila širok spektar vanjskih programa pomoći, što je rezultiralo složenim nizom od više od 30 različitih pravnih instrumenata. Potreba za olakšavanje koherentnost i poboljšavanje dosljednost djelovanja Unije, i postizanje boljih rezultate i većeg utjecaja s raspoloživim sredstvima, dovela je Komisiju do toga da predloži pojednostavljen okvir za vanjske aktivnosti tijekom razdoblja 2007-2013. godine. Novi (i malobrojniji) instrumenti stoga su dizajnirani da pokrivaju u određenom omjeru EU saradnju i odnose sa zemljama u razvoju i razvijenim zemljama, politiku EU susjedstva, proširenje i druge specifičnih tema. Među predloženim novim zakonskim osnovama, instrument za pretpristupnu pomoć, IPA, je predstavljen je od strane Komisije Europskom parlamentu i Vijeću, a Uredbom Vijeća (EZ) 1085/2006 je usvojen 17. jula 2006.

Na spoju između vanjske pomoći i unutarnjih politika, IPA ima za cilj pružiti ciljanu pomoć državama koje su kandidati i potencijalni kandidati za članstvo u EU.

Kako bi se postigao ovaj cilj u svakoj zemlji na najefikasniji način, IPA se sastoji od pet različitih komponenti:

1. Pomoć u tranziciji i izgradnja institucija,
2. Regionalna i prekogranična suradnja,
3. Regionalni razvoj,
4. Razvoj ljudskih potencijala,
5. Ruralni razvoj.

Od 2007 Bosna i Hercegovina prima finansijsku pomoć EU-a u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA). IPA fondovi su djelomično pod kontrolom Delegacije EU u Bosni i Hercegovini.

OBJAVLJEN IZVJEŠTAJ O NAPRETKU BiH ZA 2012. GODINU

Evropska komisija objavila je Izvještaj o napretku za Bosnu i Hercegovinu 10. oktobra 2012., skupa sa Izvještajima o napretku za ostale zemlje uključene u proces 'proširenja'. 'Vrijeme je za rezultate' okosnica je govora Stefana Fuelea o Bosni i Hercegovini tokom obraćanja medijima u Briselu.

Nakon zvanične primopredaje Izvještaja o napretku predsjedavajućem Vijeća ministara BiH, Vjekoslav Bevanđić, šef Delegacije Evropske unije u Bosni i Hercegovini i specijalni predstavnik EU ambasador Peter Sorensen je govoreći u Sarajevu na konferenciji za novinare rekao:

"U Bosni i Hercegovini nije bilo gotovo nikakvog napretka.

Vidjeli smo visoku razinu retorike o integraciji u EU - ali malo akcije i nekoliko ostvarenih rezultata. To je vrlo razočaravajuće i znači da Bosna i Hercegovina i dalje zaostaje u regionu. To treba promijeniti, jer postoje jasni zadaci koje treba obaviti - od kojih se većina ne može postići bez najšireg političkog konsenzusa.

"Znamo da ljudi ove zemlje žele EU budućnost. Evropska unija je spremna učiniti svoj dio posla. Sada očekujemo da sve vlasti, sve vođe i sve institucije pronalaze konsenzus te ostvaruju dogovore i napredak. Ukratko, vrijeme je za rezultate - vrijeme je da oni koji su na vlasti naprave iskorak i preuzmu odgovornost".

Izvještaj o napretku Bosne i Hercegovine i općenitu strategiju o proširenju Evropske komisije možete naći na www.ec.europa.eu.

DIREKCIJA ZA EVROPSKE INTEGRACIJE BIH

Direkcija za evropske integracije (DEI) je stalno, samostalno i stručno tijelo Vijeća ministara BiH. Direkcija obavlja poslove koji se odnose na usklađivanje aktivnosti organa vlasti u BiH, te nadzor nad provođenjem odluka koje donose nadležne institucije u BiH, a koje se odnose na aktivnosti potrebne za evropske integracije. Direkcija ima ulogu glavnog koordinatora procesa evropskih integracija na nivou države (tzv. horizontalna koordinacija) i između državnih institucija i entiteta (tzv. vertikalna koordinacija). Između ostalog, DEI koordinira i finansijsku pomoć Evropske unije, a direktor Direkcije je ujedno i Državni koordinator za IPA-u, odnosno pretpripristupnu pomoć. Direkcija izrađuje različite informacije, analize, izvještaje i strateške dokumente neophodne

za proces integrisanja. Takođe, Direkcija za evropske integracije ima i značajnu ulogu u promociji procesa integrisanja i informisanju javnosti o tome šta on podrazumijeva i od čega se sastoji.

Direkcija se sastoji od različitih odjela: Odjel za strategiju i politike integracije, Odjel za usklađivanje pravnog sustava BiH s pravnom stečevinom Evropske unije, Odjel za koordinaciju EU pomoći, Odjel za prevođenje iz područja evropskih integracija, Odjel za opće i zajedničke poslove i Odjel za promociju evropskih integracija, čije su komponente odjel za promociju i odjel za obrazovanje. Trenutna direktorica direkcije je gđa Nevenka Savić.

TEHNIČKA POMOĆ ZA ORGANIZACIJE CIVILNOG DRUŠTVA -TACSO

Tehnička pomoć organizacijama civilnog društva (TACSO) je projekt koji financira EU i koji je počeo u 2009. godini.

Nakon potvrde dvogodišnjeg produženja u 2011., TACSO planira nastaviti sa svojim glavnim ciljevima podrške i jačanja organizacija civilnog društva (OCD) koje se nalaze u zemljama zapadnog Balkana i Turskoj.

Jedan od glavnih aspekata evropske integracije uloga koju mogu odigrati organizacije civilnog društva. Organizacije civilnog društva mogu pomoći promovirati reforme, predstavljaju širu publiku i specifična područja interesa, i dio su promjena u društvima i života

svih građana. Esencijalno na putu ka EU je uspostavljanje snažnog i sposobnog civilnog društva koje je u stanju ispuniti svoju ulogu.

Dakle, u ovoj drugoj fazi projekta TACSO, mjere za jačanje kapaciteta i resursa će se preklapati s većim fokusom na područje politike, umrežavanja i partnerstva, dijalogom između organizacija civilnog društva i drugih institucija, kao i vidljivost organizacija civilnog društva.

Glavni očekivani ishodi ovog projekta su:

- povećan utjecaj organizacija civilnog društva u demokratskim procesima donošenja odluka
- ojačati kapacitet OCD za daljnje planove
- poboljšani kapacitet OCD u pružanju usluga
- jačati suradnju i umrežavanje organizacija civilnog društva i između vanjskih subjekata i OCD
- povećana svijest javnosti o OCD
- poboljšana javna slika OCD

POJMOVNIK EVROPSKIH INTEGRACIJA

PROŠIRENJE EVROPSKE UNIJE (EU ENLARGEMENT/ENLARGISSEMENT DE L'UE)

Proširenje Evropske unije izraz je kojim se opisuje proces prijema u punopravno članstvo novih država članica i jedna je od najvažnijih politika EU. Ciljevi politike proširenja EU su povećanje sigurnosti, stabilnosti te blagostanja na evropskom kontinentu. Od svojih početaka Evropska unija prošla je kroz pet krugova proširenja. U prva četiri kruga proširenja državama osnivačima: Belgiji, Francuskoj, Italiji, Luksemburgu, Holandiji i Njemačkoj priključile su se: Danska, Irska i Velika Britanija 1973. godine, zatim Grčka 1981. godine, Portugal i Španija 1986. godine, te Austrija, Finska i Švedska 1995. godine. Petim krugom proširenja, koji se smatra najvećim u historiji EU i koji se još naziva „big bang“, članice Evropske unije postale su: Češka, Estonija, Kipar, Latvija, Litva, Mađarska, Malta, Poljska, Slovačka i Slovenija (1. maj 2004.) te Bugarska i Rumunija (1. januar 2007.). Trenutno su četiri države kandidatkinje za članstvo u Evropskoj uniji: Hrvatska, Makedonija, Turska i Island. Potencijalni kandidati za članstvo su zemlje procesa stabilizacije i pridruživanja: Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Srbija i Kosovo pod rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a 1244/99.

DRŽAVA ČLANICA EU (EU MEMBER STATE/ÉTAT MEMBRE DE L'UE)

Pristupanje novih članica u EU regulirano je Ugovorom o EU (1992./1993.). Prema članu 49. Ugovora o Evropskoj uniji, svaka evropska država koja poštuje principe slobode, demokratije, ljudska prava i slobode te vladavinu prava (čl. 6 (1) Ugovora o EU) može podnijeti zahtjev (aplikaciju) za članstvo u EU. Država zahtjev podnosi Vijeću EU, koje odlučuje jednoglasno, nakon što primi mišljenje Evropske komisije i nakon što Evropski parlament da pristanak apsolutnom većinom svojih članova. Status članice Evropske unije država dobiva nakon ispunjavanja kriterija za članstvo (kriteriji iz Kopenhagena 1993. i kriterij iz Madrida 1995.), završetka pregovora o članstvu, potpisivanja ugovora o pristupanju i završetka procedure njegove ratifikacije. Uobičajeno je da država postaje članica EU na dogovoreni datum, koji je obično utvrđen ugovorom o pristupanju. Evropska unija danas ima 27 država članica: Austrija, Belgija, Bugarska, Kipar, Češka, Danska, Estonija, Finska, Francuska, Grčka, Italija, Irska, Letonija, Litvanija, Luksemburg, Malta, Mađarska, Holandija, Njemačka, Poljska, Portugal, Rumunija, Slovačka, Slovenija, Španija, Švedska i Velika Britanija.

MLADI U AKCIJI (YOUTH IN ACTION/JEUNESSE EN ACTION)

Mladi u akciji je program Zajednice uspostavljen u finansijskoj perspektivi 2007. – 2013. godina čiji je cilj da podstakne solidarnost, toleranciju, te aktivnu ulogu mladih u stvaranju budućnosti Evropske unije. Program promovira mobilnost unutar i izvan granica EU, neformalno učenje i međukulturalni dijalog, te uključenost mladih bez obzira na njihovo obrazovanje, društveni položaj i kulturološku pripadnost. Namijenjen je mladim ljudima od 15 do 28 godina (u nekim slučajevima od 13 do 30 godina). Program Mladi u akciji nasljednik je programa Mladi (2000. – 2006.), a njegova vrijednost za period od 2007. do 2013. godine je 885 miliona eura. Bosni i Hercegovini je, na osnovu Okvirnog sporazuma o općim principima učešća BiH u programima Zajednice (2004./2007.), otvorena mogućnost pristupa programu Mladi u akciji.

Hronologija odnosa BiH i EU

Ključni događaji u odnosima Bosne i Hercegovine i Evropske unije su:

- 1997.: Vijeće ministara Evropske unije postavlja političke i ekonomske uslove za razvoj bilateralnih odnosa. Bosni i Hercegovini se pruža mogućnost korištenja autonomnih trgovinskih povlastica.
- 1998.: Uspostavljanje EU/BiH Konsultativne radne grupe (Consultative Task Force-CTF) koja osigurava tehničku i stručnu pomoć u području administracije, regulatornog okvira i politike.
- Maj 1999.: Počinje Proces stabilizacije i pridruživanja (Stabilisation and Association Process- SAP). Proces stabilizacije i pridruživanja nudi jasnu mogućnost integracije za Bosnu i Hercegovinu kao i ostalih pet zemalja regije zapadnog Balkana u EU.
- Juni 1999.: Pokrenute aktivnosti Pakta stabilnosti za jugoistočnu Evropu, kojem je strateški cilj stabilizacija u jugoistočnoj Evropi putem približavanja zemalja regije evroatlanskim integracijama, te jačanja regionalne saradnje. U Sarajevu je u julu 1999. godine održan Samit šefova zemalja i vlada Evrope, Kanade, Japana i SAD-a na kome je podržano i ozvaničeno osnivanje Pakta stabilnosti za jugoistočnu Evropu.
- Mart 2000.: Objavljena Mapa puta EU (Road Map). Ovaj dokument je definisao 18 ključnih uslova koje Bosna i Hercegovina treba da ispuni kako bi se pristupilo izradi Studije izvodljivosti (Feasibility Study) za otpočinjanje pregovora o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju (SSP).
- 2000: Uveden bescarinski pristup proizvoda iz Bosne i Hercegovine unutrašnjem tržištu Evropske unije (Autonomus Trade Measure – ATM).
- Decembar 2000.: Vijeće Evropske unije je usvojilo Uredbu 2666/2000 o programu pomoći EU za obnovu, razvoj i stabilizaciju – CARDS (Community Assistance for Reconstruction, Development and Stabilisation). CARDS je bio program tehničke pomoći Evropske unije za obnovu, razvoj i stabilizaciju namijenjen Albaniji, Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj, BJR Makedoniji i Saveznoj Republici Jugoslaviji (Srbija i Crna Gora).
- Mart 2003.: Rad na Studiji izvodljivosti je počeo. Evropska komisija je uručila Vijeću ministara BiH upitnik od 346 pitanja, koja su pokrivala oblast ekonomskog i političkog uređenja BiH te ostalih oblasti, koje su relevantne za zaključivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.
- Novembar 2003.: Evropska komisija je usvojila ocjenu Studije izvodljivosti. Studija izvodljivosti identificirala je 16 prioriternih oblasti u kojima bi suštinski reformski napredak bio osnova Evropskoj komisiji da preporuči Vijeću EU otvaranje pregovora sa BiH o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju.
- Mart 2004.: Vijeće Evropske unije je usvojilo prvo Evropsko partnerstvo sa Bosnom i Hercegovinom.
- Novembar 2005.: 25. novembra u Sarajevu su zvanično pokrenuti pregovori o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju.
- Januar 2006.: Održana Prva plenarna runda pregovora o SSP-u između EU i BiH i Prvi plenarni sastanak Praćenja procesa reformi (Reform Process Monitoring - RPM), koje zamjenjuje dotadašnje Konsultativno radno tijelo; Vijeće Evropske unije je usvojilo drugo Evropsko partnerstvo sa Bosnom i Hercegovinom.
- Januar 2007.: Uspostavljen instrument pretpristupne pomoći (Instrument for Pre-accession Assistance - IPA), namijenjen za sve pretpristupne aktivnosti, koje finansira Evropska komisija.
- Februar 2008: Vijeće Evropske unije je usvojilo treće Evropsko partnerstvo sa Bosnom i Hercegovinom.
- Novembar 2007.: Okončani tehnički pregovori o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju, a parafiranje i potpisivanje zavisi od ispunjenja političkih uslova.
- Decembar 2007.: 4. decembra parafiran Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju.
- Februar 2008.: 20. februara potpisan Okvirni sporazum o pravilima saradnje za provedbu finansijske podrške Evropske komisije BiH u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA).
- Juni 2008. : 16. juna potpisan Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju.
- Juli 2008.: 1. jula stupa na snagu Privremeni sporazum o trgovini i trgovinskim pitanjima.
- Novembar 2008: Održan prvi sastanak Privremenog odbora za stabilizaciju i pridruživanje, kao najvišeg tijela u okviru Procesu stabilizacije i pridruživanja, čiji je osnovni zadatak (zajedno sa 6 Privremenih pododбора), praćenje ispunjavanja obaveza određenih Privremenim sporazumom;
- Juni 2011: Održan prvi sastanak Strukturisanog dijaloga o pravosuđu između Bosne i Hercegovine i Evropske unije.

The European and Our Affairs

ALDA
c/o Council of Europe, F-67075 Strasbourg, France
Phone: +33 3 90 21 45 93 Fax: +33 3 90 21 55 17
Email: alda@aldaintranet.org
Webpage: www.alda-europe.eu

LDA Zavidovici, Omladinska 10,
72220 Zavidovici, Bosnia and Herzegovina
Phone/Fax: +387 32 877 008
E-mail: LDAZavidovici@aldaintranet.org
Webpage: www.lda-zavidovici.org

KORISNI LINKOVI

Evropska Unija:
www.europa.eu

**Delegacija EU u Bosni i Hercegovini i
Specijalni predstavnik EU:**
www.europa.ba

Evropski parlament:
www.europarl.europa.eu

Evropsko vijeće:
www.european-council.europa.eu

Evropska komisija:
www.ec.europa.eu

Vijeće evropske unije:
www.consilium.europa.eu

**Tehnička pomoć za organizacije civilnog
društva (TACSO):**
www.tacso.org

Direkcija za evropske integracije BiH:
www.dei.gov.ba

